

**FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ**

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Na osnovu člana 25, stav 2 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama i Odluke Vijeća Filološkog fakulteta br. 01 -1987 sa sjednice održane: 9.11.2018. godine, Komisija za ocjenu magistarskog rada „Estetske, stilske i kulturne paradigmе u odabranoj poeziji Radovana Zogovica“ kandidatkinje Tijane Rakočević (br.indexa 5/17) sa SP za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti u sastavu: prof. dr Vesna Vukićevic Janković, mentorka; prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, predsjednica Komisije i doc. dr Dušanka Popović, članica podnosi

IZVJEŠTAJ

Sadržaj i struktura rada

Magistarski rad „Estetske, stilske i kulturne paradigmе u odabranoj poeziji Radovana Zogovica“ kandidatkinje Tijane Rakočević ima 69 stranica kucanog teksta i sadrži sljedeća poglavља: Uvod; Zogovićev poetski hermetizam; Autopoetički iskazi. Identitet, autocenzura, metaforizovano *ja*; Ljubavna poezija Radovana Zogovića (stilske i estetske metamorfoze); Žena – opipljivo i/ili onostrano; Prožimanje erosa i tanatosa; Status usmenoga u *Pjesmama Ali Binaka*; Poetika antiteksta. Folklorni i mitološki sadržaji; Kratak osvrt: Crna Gora kao vječni topoz – slovo o *drugim prostorima* i Zaključak. Na kraju rada priložen je opsežan popis izvora i korišćene literature koja se prostire na pet stranica kucanog teksta.

Kandidatkinja je pristupila izučavanju Zogovićeve poezije u svjetlu estetskih, stilskih i kulturnih karakteristika pažljivo izabравши korpus u okviru kojega su one najreprezentativnije (ljubavna i rodoljubiva poezija, kao i poema *Došljaci*).

Osvrt na pojedine djelove magistarskog rada

Kandidatkinja je rad utemeljila na izučavanju ukrštaja tri glavna poetička toka u književnoj produkciji Radovana Zogovića, odnosno tri lirske cjeline otjelovljene u njegovoj ljubavnoj i rodoljubivoj poeziji, ali i intertekstualnoj povezanosti sa folklornom tradicijom.

U uvodnom dijelu rada kandidatkinja je prikazala najvažnije osobenosti Zogovićevoga jezika, na vješto odabranim primjerima predstavila i analizirala specifičnosti Zogovićeve leksike i zatim se posvetila ideološkim saglasjima njegove implicitne i eksplisitne poetike (pri čemu je uložila značajan napor da eksplisitne stavove Radovana Zogovića objedini na osnovu njegovih autopoetičkih iskaza koji se nalaze u raznim izvorima i različitim publikacijama).

Kandidatkinja je pružila argumentaciju o osobenostima hermetizma u zacrtanim tematskim krugovima, te zavisno od njihove vrste (*kristalni /subverzivni/, simbolički i kontemplativno-fatički*) precizno ukazala na njihove realizacije na konkretnim primjerima. Dalje je nastijala da komparativnom analizom (Zogovićevih žanrovske raznorodnih djela, poredbom sa srodnim djelima drugih autora, kao i sa nekim djelima nastalim u kasnjem periodu) došla do zaključka da su se hermetizmi prilagođavali trenutnim poetičkim stremljenjima i da su se razvijali sa razvojem Zogovićeve pjesničke vještine, ali da su ukazali i na tendenciju ka zaokretu ka deteritorijalizaciji subjekta. Kandidatkinja je, pri tome, osvjetlila Zogovićev transgresivni tekstualni manevr koji se ogleda u specifičnoj upotrebi značenjskih slojeva, ideoloških postavki, vizuelnih i auditivnih efekata, kao i psihološke nijansiranosti u opisu i kazivanju.

U drugom dijelu magistarskog rada fokus kandidatkinje usmjeren je na ljubavnu poeziju Radovana Zogovića, njene stilске karakteristike i poredbi pjesama novijega sa pjesmama starijeg datuma – akcenat je u tom dijelu na segmentima sa posebnim emocionalnim sadržajem, ali i načinima na koje se ljubav ispoljava (uzimajući kao polaznu osnovu misao o razlikovanju ljubavi na istoku i na zapadu Denisa de Rougemonta). Predmet analize jeste i žena kao ustaljeni motiv u Zogovićevoj poeziji, njeni pojavnii oblici i djelovi tijela koji u jedinstvenom poetskom izrazu imaju najčešće metonimijsku funkciju – u tom smislu se, u cilju kristalizovanja poetske intencije, kao teorijski predložak uzimaju kulturološke studije (žena kao Drugo, vizuelni doživljaj žene i kontekstualizovani stereotipi). Na prethodno se nadovezuje proces formiranja identiteta lirskog subjekta unutar kategorije univerzalnosti, granice između tendencije i fikcije, uticaj sociokulturnih datosti na pjesničko stvaranje, te suprotstavljenost (i sadejstvo) ljubavi i smrti.

Posebno je hvale vrijedan kandidatkinjin analitički zahvat u identifikaciji metaforizovanog *ja* (koje predstavlja ekvivalent za svako drugo *ja* koje se u njemu reflektuje) i prepoznavanju konstruisanog poetskog identiteta u okviru tematskih krugova. Ona zaključuje da je u ljubavnoj poeziji ono što bismo mogli nazvati *arhi-jastvom* restriktivno, sačinjeno od specifikuma koji djeluju kao sredstva intimizacije, da je to *ja* subordinirano u korpusu socijalnih pjesama, kao i to da ovo proističe iz njihovih odjelitih funkcija kao proizvod namjerne semantizacije.

Sljedeće, centralno i sadržajno najplodnije poglavlje pruža oneobičeni prikaz poeme *Došljaci*. Kandidatkinja, pored ustaljenih analitičkih koncepcija (zapažanja o strukturi, ritmu, stihu i tematsko-motivskim odlikama), u središte interesovanja smješta estetske i kulturološke kvalitete djela i njegovu intertekstualnu prirodu, poglavito kada je riječ o aluzijama na usmenu književnost, nezavisno od žanra i književnog roda kom pripada prototekst. Shodno tome, ključni motivi se posmatraju iz aspekta njihove zastupljenosti u cjelokupnoj semiosferi, tako da njihova simbolička upućenost na mitološku bazu, gnomsku jezgrovitost i sveukupnost kulturnih stereotipa postaje polazište za tumačenje takvih odnosa. U tom smislu se, u krajnjem, Zogovićeva poema detektuje ne samo kao djelo čiji korijeni leže u nacionalnom predanju, već u arhetipskom iskustvu svijeta. Zaključak se temelji na poetizaciji crnogorskog hronotopa (sa svim semantičkim varijantama i korelacijama sa usmenom epikom, tradicijom i istoriografijom), i to tako da se u njemu objedini sve ono o čemu je bilo riječi u prethodnim poglavljima. Kandidatkinja je posebnu pažnju obratila na ukrštanje folklornih i mitoloških predstava, prepoznajući ih kao stimulanse poetske ekonomije (*selektivnu primjenljivost*). Pri tome je pristupila preispitivanju žanrovske pripadnosti *Pjesama Ali Binaka*, dokazujući da predstavlja ne pripadaju samo onom vanknjiževnom prototipu koji Zogovića identificira kao poštovaoca narodne književnosti (čime joj se daje prednost u odnosu na sve ostale prototekstove), već je dokazala da se one u tekstu realizuju kao svjesne stvaralačke aktivnosti koje se mogu okarakterisati kao modelovanje nepoznatoga svijeta poznatim oblikovnim tehnikama. Ovo poglavlje uz finalni „Kratak osvrt: Crna Gora kao vječni topos – slovo o *drugim prostorima*“ doprinos je autorkinoj tezi o arhetipskoj i lingvostilističkoj posebnosti Zogovićevog pjesništva, te o percepciji identiteta, Drugog, folklornih elemenata i semantizovanih prostora u okviru tvrdnje da stvaraočev pjesnički idiolekt počiva na susretu različitosti, pri čemu je jasno da je kandidatkinja, sa osobenom inventivnošću, u završnici dala još jednu hipotezu (otvorila novi problemski prostor) za istraživanje Zogovićeve poezije.

Osvrt na metodologiju

Rezultati istraživanja sadržani su u dokazivanju međusobne zavisnosti odjelitih tekstualnih slojeva i njihovog hijerarhijskog ustrojstva, kao i u istraživanju mogućnosti tumačenja Zogovićeve poetike izvan tradicionalnih teorijskih okvira. Analizirani poetički segmenti predstavljeni su komparativno ili genetički, i s obzirom na šire književno-istorijske u teorijske kontekste koji mogu biti od značaja za razumijevanje Zogovićevog korišćenja određenih motiva, figura i fenomena. Svaki od proučenih tematskih krugova zahtijevao je primjenu drukčijeg metodološkog aparata, tako da je zbog potrebe preciznijeg i teorijski utemeljenog pristupa Zogovićevoj poeziji, kandidatkinja uz retoričku, stilističku i diskursnu analizu, usmjeravala fokus na teorijska saznanja koja nudi estetika recepcije, strukturalizam, semiotika, fenomenologija i ruski formalizam, dok je proučavanje žene kao drugog utemeljeno na ginokritici i imagološkim studijama. Promišljenim i teorijski čvrsto utemeljenim analitičko-sintetičkim iščitavanjem Zogovićeve poezije, kandidatkinja je došla do čitavog niza inovativnih uvida i zaključaka.

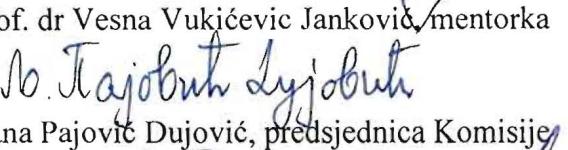
Priloženi spisak literature svjedoči o tome da kandidatkinja ima veoma dobar uvid u relevantne teorijske studije iz oblasti teme magistarskog rada, kao i u radove o autoru.

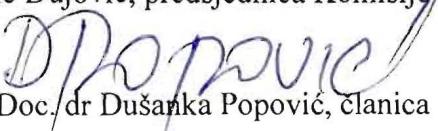
ZAKLJUČAK KOMISIJE

Magistarski rad Tijane Rakočević (br. indexa 5/17) napisan je s čvrstom teorijskom utemeljenošću, analitičkim darom i uočljivim entuzijazmom, stoga Komisija sa zadovoljstvom pozitivno ocjenjuje magistarski rad „Estetske, stilske i kulturne paradigme u odabranoj poeziji Radovana Zogovica“ i predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da prihvati ovaj izvještaj i kandidatkinji odobri javnu odbranu magistarskog rada.

K O M I S I J A

Prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentorka

Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, predsjednica Komisije

Doc. dr Dušanka Popović, članica

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ			
PRIMLJENO:	26.11.2018		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
0/1	2132		

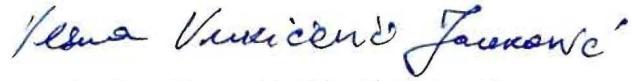
UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

Vijeću Filološkog fakulteta

Molim Vijeće Filološkog fakulteta da prihvati Komisiju za odbranu magistarskog rada
Estetske, stilske i kulturne paradigme u odabranoj poeziji Radovana Zogovića, kandidatkinje
Tijane Rakočević:

1. Prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentorka
2. Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, predsjednica Komisije
3. Doc. dr Dušanka Popović, članica

Prof. dr Vesna Vukićević Janković